

Sygn. akt II CZ 209/10

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lutego 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner

SSA Maria Szulc (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa J. O.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prokuratorowi Okręgowemu w Ł.

o zadośćuczynienie i odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 16 lutego 2011 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 17 września 2010 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie w pkt drugim i w tym zakresie sprawę przekazuje Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 17 września 2010 r. Sąd Apelacyjny oddalił w pkt I wniosek powoda o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku, a w punkcie II odmówił sporządzenia uzasadnienia i doręczenia wyroku tego Sądu z dnia 26 kwietnia 2010 r. W ocenie Sądu Apelacyjnego, powód ponosi winę w uchybieniu terminowi do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia, bowiem wiedział o dacie wydania orzeczenia, a nadto przy zachowaniu należytej staranności mógł z łatwością dowiedzieć się o terminie, w jakim powinien zostać złożony wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia. Konsekwencją oddalenia wniosku o przywrócenie terminu było odrzucenie wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku i jego doręczenie jako spóźnionego na podstawie art. 328 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c.

W zażaleniu z dnia 11 października 2010 r. powód zarzucił temu postanowieniu naruszenie: art. 231 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolne ustalenie, że powodowi wiadoma była konieczność złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia, i że dowiedział się o tej konieczności przed 18 maja 2010 r., oraz art. 168 § 1 k.p.c. poprzez błędną wykładnię pojęcia winy w uchybieniu terminu. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości oraz orzeczenie o kosztach postępowania, w tym o kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

W odpowiedzi na zażalenie z dnia 9 listopada 2010 r. pozwany Skarb Państwa wniósł o jego odrzucenie odnośnie do punktu I zaskarżonego orzeczenia i oddalenie w pozostałej części, względnie oddalenie zażalenia w całości, oraz orzeczenie o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie wskazać należy, iż brak jest podstaw do uwzględnienia wniosku zawartego w odpowiedzi na zażalenie o odrzucenie zażalenia odnośnie punktu pierwszego zaskarżonego postanowienia, bowiem zostało ono skierowane prawidłowo przeciwko punktowi drugiemu w zakresie dotyczącym odrzucenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia.

Zażalenie jest zasadne.

Zarzuty naruszenia przepisów prawa procesowego tj. art. 231 k.p.c., 233 § 1 k.p.c. i art. 168 § 1 zd. 1 k.p.c., pozostają bezzasadne. Zważywszy, na podniesiony w zażaleniu zarzut naruszenia art. 168 § 1 zd. 1 k.p.c., Sąd Najwyższy objął kontrolą postanowienie oddalające wniosek o przywrócenie terminu na podstawie art. 380 kpc. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. Zaskarżone orzeczenie w zakresie punktu I, odnośnie do oddalenia wniosku o przywrócenie terminu, odpowiada prawu. Artykuł 168 § 1 k.p.c. nie może być traktowany w sposób rozszerzający. O braku winy można mówić tylko wtedy, gdy istniała przyczyna, która spowodowała uchybienie, czyli, gdy dokonanie czynności było niemożliwe w sensie obiektywnym przy dołożeniu przez stronę należytej staranności. Prawidłowe jest stanowisko Sądu Apelacyjnego, że uchybienie przez powoda terminowi do wniesienia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia miało charakter zawiniony. Okoliczności przytoczone w uzasadnieniu zażalenia nie pozwalają na przyjęcie odmiennej kwalifikacji działań skarżącego. Powód był reprezentowany przez pełnomocnika, bowiem etap postępowania po zakończeniu wyrokiem postępowania apelacyjnego, a przed wniesieniem skargi kasacyjnej jest w dalszym ciągu postępowaniem przed sądem drugiej instancji. Pełnomocnik z urzędu ustanowiony do zastępowania strony przed sądami powszechnymi jest umocowany do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia. Czynność ta nie ma bowiem bezpośredniego związku z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, które wszczyna złożenie skargi kasacyjnej (patrz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2006 r., III UZ 6/06, OSNP 2007/11 – 12/174 i orzeczenia w nim powołane). Stąd ewentualny brak wiedzy powoda o sposobie i terminie wniesienia wniosku o sporządzenie uzasadnienia, czy też o konieczności jego złożenia jako warunku wniesienia skargi kasacyjnej, pozostaje bez wpływu na ocenę zawinienia. Jak przekonująco wskazał Sąd Apelacyjny, zbyt późne powiadomienie skarżącego przez jego pełnomocnika o możliwości złożenia tego wniosku nie stanowi w tym wypadku podstawy wyłączenia winy w zakresie uchybienia powyższemu terminowi. Sąd Apelacyjny trafnie orzekł wprawdzie o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu z powodu uchybienia terminowi z winy wnioskodawcy (art. 168 § 1 zd. 1

k.p.c.), wadliwie rozstrzygnął jednak na tej podstawie o odmowie sporządzenia uzasadnienia i doręczenia wyroku. Wprawdzie artykuł 394 § 7 k.p.c. stanowi, że zażalenie przysługuje na postanowienie, którego przedmiotem jest odmowa uzasadnienia orzeczenia oraz jego doręczenia, jednakże przepis ten reguluje dopuszczalność zażalenia i obejmuje wszystkie formy rozstrzygnięcia sądu w tym przedmiocie. Natomiast w wypadku złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia po terminie, formę i treść orzeczenia określa art. 328 § 1 zd. 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., który stanowi, że wniosek o sporządzenie uzasadnienia zgłoszony po terminie podlega odrzuceniu na posiedzeniu niejawnym.

Zasadnie zatem skarżąca podnosi w pkt I uzasadnienia zarzutów rozbieżność pomiędzy treścią punktu II sentencji, a jego uzasadnieniem.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzeczono jak w postanowieniu.